

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2025. október

HÍREK

Diákok Fekete István nyomában, a Dél-Zselicben

Az író születésének 125. évfordulóján, idén is vetélkedőre gyülekeztek a 7-8. osztályos általános iskolai csapatok. Október 16-án tizenhetedszerre került ugyanis megrendezésre az író szellemiségét, irodalmi tevékenységét megbecsülő, az általa képviselt, a magyar táj, és a benne dolgozó kétkézi emberek szeretetét fontosnak tartó általános iskolák tanulói számára a „Fekete István nyomában – Természetismereti és életrajzi terepi akadályverseny”.

A 2007 óta megrendezett versenysorozat az író kezdő mezőgazdász éveinek vidékén, a volt Majláth-uradalom területén, konkrétan is Fekete István nyomában járva került lebonyolításra az itt kialakított „Fekete István emlékösvényen”. A diákoknak az író környékhez kötődő emlékei és életrajza mellett a természetvédelemmel, az erdő- és vadgazdálkodással, valamint természetismerettel kapcsolatos kérdéseket, feladatokat kellett megoldaniuk.

Az évente váltakozó három útvonalszakasz közül 2025-ben a Bakócáról startoló került sorra. A diákok a Falumúzeum előtt gyülekeztek, ahol megtekinthették a Fekete István emlékszobát, és még egy totót is kitölthettek az ott látottakról.

A megnyitó után tizenhat, háromfős csapat indult el a verőfényes őszi időben, hogy teljesítse a nagyjából öt kilométeres, érdekes feladatokkal tarkított útvonalat. A Berkesdről, Kaposszekcsőről, Komlóról, Mindszentgodisáról, Nagyatádról, Szederkényből és Pécsről érkező csapatok közül a legsikeresebben a mindszentgodisaiak teljesítettek, akiknek két csapattal sikerült a dobogó felső és alsó fokát is elfoglalni, míg a második helyet a komlói Kenderföld-Somági Általános Iskola tanulói szerezték meg.

A verseny szervezőinek (Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Mecsekerdő Zrt., Ajkai Fekete István Irodalmi Társaság, Dombóvári Fekete István Kulturális Egyesület) reményei szerint a rendezvényt továbbra is sikerül megrendezni és a gyerekekbe oltani az író örök érvényű felismerését: „Kerestem az utat, a patakot, a nádast, a cserszagú erdőt... és megtaláltam a Hazámat.”

További képek Facebook oldalunkon!

(Szöveg és fotó: Nagy Gábor vadászati és erdészeti referens)

Új gólyamúzeum épül Kölkeden

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 800 millió Ft összegű, vissza nem térítendő Európai Uniós támogatásból fejleszti a közkedvelt kölkedi Fehér Gólya Múzeumot. A projekt keretében új épületben kap elhelyezést a múzeum, kerékpártárolóval, fejlesztő épülettel. Elkészül a kor igényeinek megfelelő modern kiállítás is. A tervek szerint az új épület 2027 őszén nyitja meg kapuit a látogatók előtt.

A fehér gólyák bemutatását célzó új épület gólyafészekre emlékeztető megjelenésével az épület funkcionális tartalmát fogja megjeleníteni. A jelenlegi Múzeumban működő, egyébként sikeres kiállítás mostanra már nem mindenben felel meg a kor elvárásainak, ezért szükségessé vált egy korszerű új kiállítás megtervezése is. Az új kiállítás a gólyák életének főbb eseményeit követve mutatja majd be a fajhoz kapcsolódó ismereteket. A beltéri kiállítást kiegészíti majd egy játszótér és egy tanösvény is. Mind a kiállítás, mind a játszótér izgalmas, tartalmas kikapcsolódást és tanulási lehetőséget kínál majd a gyerekek és kísérőik, valamint az idősebb korosztály számára is.

„A bemutatási infrastruktúra fejlesztése a Dunai Tájegység területén” megnevezésű projekt tervezett befejezési dátuma: 2027. október 30. A projekt azonosító száma: KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00022. A „Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz Természetvédelmi beruházások – infrastruktúra, kommunikáció” felhívás keretében megvalósuló projektről bővebb információt ezen az oldalon olvashatnak:

<https://ddnp.hu/igazgatosag/palyazatok/uj-feher-golya-muzeum-epul-kolkeden>.

Konferenciát tartottak Fekete István emlékére

2025. október 3-án tudományos konferenciát tartottak a 125 éve született Fekete István emlékére a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Karán, Nagykőrösön.

A Dr. Papp Ferenc dékán megnyitója után következő előadások az író életútján, munkásságán keresztül értelmezték, elemezték, gyűjtötték össze azokat lehetőségeket, amelyek nem csak ezen életút megismertetését segíthetik, hanem éppen kiváló lehetőséget kínálnak a művek felhasználásával különféle pedagógiai módszerek, oktatási metodikák alkalmazására.

Több előadás Fekete István irodalmi hagyatékára fókuszált tanítási példák, nagyszerű gyakorlati minták bemutatásával. A pedagógiai megoldások érintették a környezeti nevelést, a szövegértést, a szókincsbővítést, az irodalomtanítást és -feldolgozást, a drámapedagógiát, az érzelmi intelligencia fejlesztését, vagy akár a kommunikációt.

Bár a konferencia hibrid módon került megrendezésre: az érdeklődők mind a nagykőrösi helyszínen, mind online módon is bekapcsolódhattak a tartalmas napba, a szervezők szándéka szerint az előadások tanulmánykötetben is megjelennek, segítve az elhangzottak mind szélesebb közönséghez történő eljuttatását.

Nagy Gábor, igazgatóságunk munkatársa mutatta be a jelenlévőknek a *Fekete István nyomában – Életrajzi- és természetismereti terepi akadályversenyt*, melyet 2007 óta szervezünk általános iskolásoknak, az író kezdő gazdász éveinek helyszínén, a baranyai Bakóca község környezetében (l. fotó).

(Fotó: Kovács Tibor Attila. További képek az eseményről Facebook oldalunkon láthatók.)

A Lankóci-erdő ritka bogarai

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2015-ben indította újra a Dráva-monitoring programját, melynek keretében Sár József entomológus hazai és külföldi specialisták segítségével a nemzeti park néhány különleges Dráva-menti erdőrésztének bogárfaunisztikai feltárását végzi. 2025-ben kezdte meg a kiemelt természetvédelmi jelentőségű és más élőlénycsoportok szempontjából sokat kutatott Lankóci-erdő felmérését. A gyűjtés és az eredmények feldolgozása még korántsem teljes, azonban már az első adatok között is számos ritkaság található, az alábbiakban ezek közül mutatunk be néhány érdekes fajt.

Szarvas gyászbogár

Ritka, természetközeli erdeink lakója. Rendszerint ledől, korhadó lombos fák törzsében fejlődik. A faj nemi kétalakúságot mutat, hímjeik merőlegesen álló rövid szarvakat viselnek a szemek belső szegélye mellett. Védett. Természetvédelmi értéke 10.000 Ft.

Lódarázsholyva

Nagy, fényes páncélú, ragadozó életmódú bogarunk. Mint a magyar neve is jelzi, rendszerint a lódarázs fészkeiben fordul elő, ahol asztaltárs legyek lárváival, imágóival táplálkozik. Fellelhető még idős fák törzsein is, ahol kifolyó nedvek környékén akadhatunk rá.

Nyolcpettyes virágbogár

Hazánkban természetközeli erdőkben él, ahol lombos fák – éger, tölgy – ledől, korhadó törzseiben fejlődik. Nappali életmódot folytat, ritkán ernyős virágokon is észlelhető. Éjszakára visszahúzódik a ledől fatörzs korhadékába. Közepesen veszélyeztetett fajunk, Nyugat-Európa nagy részéről már eltűntnek tekinthető. Védett. Természetvédelmi értéke 50.000 Ft.

Nagy karmosbogár

Víz alá merült korhadó fatörzsekben él. Ritka indikátor fajnak tekinthető, előfordulása a víz minőségét, tisztaságát jelzi, jelen esetben a Dráva folyót. Védett. Természetvédelmi értéke 50.000 Ft.

Fogasvállú állasbogár

Kizárólag természetközeli erdők ledőlt, gombás, nedvesen korhadó törzseiben él. Ritkább, mint közeli rokona, a kerekvállú állasbogár. Kimutatása sok esetben szerszámok használatát igényli, mivel a ledőlt fatörzsek mélyén lelhető fel, sokszor a geszt környékén. Módosult szájszervével a korhadó faanyag mikro- gombáival táplálkozik. Védett. Természetvédelmi értéke 10.000 Ft.

Az illusztráción ez utóbbi fajnak egy példánya látható, a képet Evanics Balázs készítette. További képek Facebook oldalunkon!

(Szöveg: Sár József, Molnár Dániel/bevezetés)

Műemlékvédelmi munkálatok zajlanak a Kelet-Mecsekben

Megkezdődtek a mecseknádasi Schlossberg – Gótikus templomrom falmaradványainak állagmegóvási munkálatai.

A mecseknádasi Schlossberg - Gótikus templomrom (Műemléki törzsszám: M 8740 [1520]) a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében, a Mecseknádasd 285/2 hrsz.-ú földrészleten található műemlék. A terület országos jelentőségű természetvédelmi oltalmat élvez, része a Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzetnek, bár annak tömbjétől elkülönül, a település belterületén helyezkedik el. Régészeti és műemlékvédelmi oltalom alatt áll.

A Baranya Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály örökségvédelmi engedélyének birtokában a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a falmaradványok állagmegóvási munkálatait kezdte meg 2025. szeptember 23-án. A kiviteli munkát megelőző tervezési folyamat során tartószerkezeti szakértői vélemény és értékleltár is készült, amely a templom építéstörténetét dolgozza fel. A korábbi kutatások és helyreállítások értékelése mellett a jelenlegi állapot műemléki szempontú vizsgálata is megtörtént.

Az állagmegóvás, illetve helyreállítás a templomrom és toronyrom esetében a kilazult fugák, vagy kikopott kötőelemek kikaparásával, a falak gyöker- és növényzetmentésével kezdődik. Ezt követően kerülhet sor a hiányzó köelemek, falszakaszok visszaépítésére, a kötőanyagok és fuga pótlására. A pincék esetében is hasonló beavatkozások történnek.

Felhívjuk a tisztelt kirándulók, érdeklődők figyelmét, hogy a munkavégzés idején kellő körültekintéssel látogassák a területet. A balesetek megelőzése érdekében tartsák be az ideiglenes jelzések, vagy a helyszínen munkát végző szakemberek utasításait.

(Szöveg: Kulcsár Péter tájegységvezető, fotó: Komlós Attila marketing és kommunikációs menedzser)

Rendkívüli nyitva tartás az őszi szünetben a Tettyei Mésztufa-barlangban!

Hivatalosan október 31-ig tart a szezon a Tettyei Mésztufa-barlangban, azonban idén csak néhány nappal később vonul téli álmra Samu, a barlang sárkánya, „aki” november 2-ig várja a látogatókat.

A barlang kiállítása egy időutazásra hívja a látogatókat. Látványos installációk és animációk mutatják be a barlang természeti adottságait, a mésztufa keletkezésének folyamatát. A látogatók helytörténeti és kultúrtörténeti ismereteket szerezhetnek, megtudhatják, hogy milyen fontos szerepe volt és van a víznek, amely létrehozta a barlangot, ellátta a várost ivóvízzel, meghajtotta a Tettye-völgybe települt malmok kerekeit. Az időutazás végén levetített filmmel a közelmúltba, majd a jelenbe érünk. Felvázoljuk a lehetséges jövőt, melynek fontos eleme a környezettudatosság, illetve az épített környezetünkkel kapcsolatos felelős magatartás.

Információk: <https://ddnp.hu/barlangpecs>, Tel.: 72/211-830, E-mail: info@barlangpecs.hu

Téli szezon bemutatóhelyeinken

Bemutatóhelyeinken októberben véget ért a főszezon, a nyitvatartási rend megváltozott. Információk bemutatóhelyeinkről és az aktuális nyitvatartási időkről honlapunkon található: <https://ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek>

Novemberi programajánló

November 4.: DDNP Klub – Dudás György: Betekintés a Szársomlyó állatvilágába

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság népszerű előadás-sorozata a DDNP Klub. Az előadások résztvevői sok érdekes titkot hallhatnak növény- és állatfajokról, betekintést nyerhetnek az igazgatóságon folyó természetvédelmi szakmai munkálatokba, Dél-Dunántúl természeti és kulturális értékeibe.

Helyszín: Tettye Oktatási Központ (Pécs). Időpont: 17.00 óra. A programon való részvétel díjmentes.

November 7.: Idegenvezetés a Pintér-kert Arborétumban

Az Arborétum névadója az alapító Pintér János (1879-1933) pécsi banktisztviselő, aki a népszerű kirándulóhely, a Tettye közvetlen szomszédságában álló villaépülete környezetében az 1920-as évek közepén fogott a növénytelepítési munkálatokba. Szentimentális tájképi kertet hozott létre, amelyben a főként örökzöld növények mellett mesterséges várrom, fa pavilon, két vízmedence, valamint több szobor is megtalálható. A minden hónap első péntekjén megtartott garantált program résztvevői szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a közel száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, díszfák világába.

*Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs), időpont: 10.00 óra, a program időtartama: 1 óra
Részvételi díj: 1500 Ft/fő*

November 8.: Terített asztal az iszapon – madarász séta a Csertői-tónál

Az őszi időszakban jellemző, hogy a halastavaknál elkezdődnek a lehalászási munkálatok. A tavakban nevelt halak befogásának könnyítésére a tómeder vizét lecsapolják, így szabaddá válik a tófenék, és az addig hullámozó vízzel borított terület egyszerre apró tócsákkal szabdaltszappadokká változik. Míg a tómederben visszamaradó, sekély vízben rekedt apró halak a gémféléknek, rétisasoknak nyújtanak zsákmányt, addig a szabad iszappadokon megjelennek a parti madarak. A túra célja ennek az alkalmi madárseregletnek a megfigyelése.

Helyszín: Csertői-halastó, halórház.

Időpont: 9.00 óra, a túra hossza, időtartama: 4 km, 3 óra, a részvételi díj: 1500 Ft/fő

November 8.: Tematikus barlangtúra az Abaligeti-barlangban – földrajz

A program résztvevői az általános barlangi túránál részletesebben ismerhetik meg a barlang kialakulásának földrajzi folyamatait, a karszterületek működését. A tematikus túra során nem csak szemügyre vehetjük a szebbnél szebb cseppköveket, a barlang oldásos és koptatásos formakincsét, hanem kialakulásukról, fejlődésükről is számos érdekességet hallhatunk.

Helyszín: Abaligeti-barlang. Időpont: 14.00 óra, a program időtartama: 1,5 óra.

Részvételi díj: A barlangi belépő ára. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 72/498-766

A résztvevők maximális létszáma 20 fő. A programon való részvételt 12 éves kor felett ajánljuk.

November 13.: Felkészülés a télre – Séta a Pintér-kert Arborétumban

A szakvezetési túra alkalmával a résztvevők megismerkedhetnek a kert őshonos és dísznövényállományával. A látogatók többek között megtudhatják, hogy mi történik télen a légyszárú évelő növényekkel, vagy hogy milyen hideget képes elviselni a gránátalma.

A programon szó lesz arról is, hogy az egyes kertben is előforduló állatfajok milyen módokon készülnek a téli időszakra és milyen technikákkal képesek átvészelni a keményebb mínuszokat.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs). Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 60 perc. Részvételi díj: 1500 Ft/fő.

November 14.: Fotós túra az Abaligeti-barlangban

A program során fotós szakvezető segítségével lesz lehetőség a cseppkövekben gazdag barlang képződményeinek fényképezésére.

A programra előzetes bejelentkezés szükséges! E-mail: attila.komlos@ddnp.hu,

eva.horvath@ddnp.hu. Helyszín: Abaligeti-barlang. Időpont: 14.00 óra. Program időtartama: 2 óra.

Részvételi díj: a barlangi belépő ára.

November 22.: Megélni a sötétséget – különleges barlangtúra

Milyen élmény az igazi, teljes sötétség? Milyen lehet végigjárni egy barlangot kiépített világítás nélkül – akárcsak a régi felfedezők? Hogyan működik egy karbidlámpa?

A különleges barlangtúrán a résztvevők zseblámpa vagy fejlámpa fényénél járhatják be az Abaligeti-barlangot és vehetik szemügyre a szebbnél szebb cseppköveket, a barlang oldásos és koptatásos formakincsét, valamint a lámpák lekapcsolásával a teljes koromsötétséget is megtapasztalhatják.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges!

Tel.: 72/498-766. A résztvevők maximális létszáma 10 fő. A programon való részvétel 18 éves kor felett lehetséges. Szükséges felszerelés: Kérjük a résztvevőket, saját jól feltöltött zseblámpát vagy fejlámpát hozzanak magukkal, e nélkül nem lehet résztvenni a túrán. Helyszín: Abaligeti-barlang

Időpont: 15.00 óra. A program időtartama: 1 óra. Részvételi díj: a barlangi belépő ára.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas